

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Пламен Маринов Ралчев
Университет за национално и световно стопанство
Научна специалност „Политология“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност Политология 05.11.02*

Автор на дисертационния труд: *Галин Неделчев Дурев*
Тема на дисертационния труд: *Геополитически аспекти в стратегията за национална сигурност на Руската федерация до 2020 г. – доктрина и реалност*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд

1. Информация за дисертанта

Дисертантът Галин Дурев се е обучавал в докторска програма към катедра „Политология“ на СУ „Св. Климент Охридски“ през периода 2014 – 2018 г. и е покрил изискванията по индивидуалния план.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представен е дисертационен труд в обем от 254 страници, организиран в увод, три глави, заключение и библиография. Темата е актуална. Работата има ясно обозначен предмет и обект, теза, изследователски въпрос, цели и задачи. Авторът контекстуализира своето изследване и формулира три хипотези. Използваната научна литература дава основание за констатация за високо ниво на осведоменост на дисертанта по проблематиката, разглеждана в дисертационния труд.

Структурата на дисертацията е логична и дава възможност за организирано и последователно подреждане и изследване на изложения материал. Положителна страна на работата е опитът въз основа на разгледаните теоретични подходи да се изведат поредица от понятия и

концепции. Като цяло, техническите параметри на рецензираната работа отговарят на установените стандарти.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Постигнатите резултати отговарят на поставените задачи в дисертационното изследване. Използваната методология е подходяща. В съдържателно отношение всяка от структурните единици на дисертационното изследване допринася за формиране на изводите, заключенията и теоретичните прогнози. Докторантът, макар и очевидно убеден в теоретичния модел, който използва, в крайна сметка споделя съображения, че геополитиката и политическият реализъм не бива да се надценяват и абсолютизират при анализа на силовата политика.

Въз основа на цялостното изложение в дисертационния труд, намирам заключителните изводи на дисертационното изследване за убедителни в съдържателно и практико-приложно отношение.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертационния труд на Галин Дурев се съдържат определени постижения. Някои от формулираните от докторанта и представени в автореферата приноси изглеждат доста претенциозни (приноси # 1, 2 и 3). Като цяло претенциите за приносен характер на дисертационния труд, макар и с някои резерви, могат да бъдат приети като основателни и обосновани по отношение на създаване на нови и обогатяване на съществуващи знания в българската наука и практико-приложен характер на изводите и заключенията за целите на българската политика.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантът има три публикации, свързани с темата на дисертационното изследване, което показва последователност и надграждане в научната му работа.

6. Оценка на автореферата

Като цяло представеният автореферат синтезирано и достоверно отразява съдържанието на дисертационния труд и акцентира на определени важни аспекти в него.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Някои критични бележки могат да бъдат отправени относно обекта и предмета на изследването (геополитическите аспекти на Стратегията за национална сигурност на Руската федерация до 2020 г. като координиращ теоретичен модел на цялата система за сигурност на Русия). Стратегията за национална сигурност е политически документ, задаващ концептуалната рамка на системата за национална сигурност. Доколко основателно обаче на Стратегията може да се приписват характеристики на теоретичен модел, още повече, че има ограничение на времевия хоризонт само до 2020 г.? Отделно стои въпросът дали самата Стратегия и няколкото други документа са достатъчна емпирична база за широкомащабните изводи и заключения.

Докторантът с основание отбелязва, че е трудно да се схематизират промените в модела на световната система, но това поражда въпроса защо смята, че Русия може да има положителна добавена стойност към трансформацията на световната система, при положение, че самата Русия има сериозни вътрешни социални и икономически проблеми?

В теорията на управляемия хаос предвидимостта в поведението на агентите е от ключово значение и в този смисъл доколко предвидима би могла да бъде Русия в трансформиращата се световна система като стабилизиращ или дестабилизиращ агент?

Геополитиката и политическият реализъм в неговите нови варианти са удобен шаблон за анализ на международните отношения, но те имат и значителни ограничения, тъй като образно казано дават картина повече за „физиологията“, отколкото за „биохимията“ на международната политика. Акцентът върху поведението на държавите е опит да се опрости хаоса и да се постави под управление, но дали единствено държавите създават и управляват хаоса или има и алтернативни агенти, които понякога могат да имат и по-широки възможности за действие от държавите?

Без да оспорвам валидността на изводите и заключенията, които авторът прави с много по-голяма доза умереност и предпазливост на прогнозите, в сравнение с амбициозно-категоричния тон на заявените изследователски намерения в началото на дисертацията, смятам, че като цяло докторантът се е справил с може би най-голямото предизвикателство, за което загатва и самият той в началото, а именно – поставянето на граница между наука и публицистика в българските изследвания на руската външна политика и геополитика, при обективните дадености на „Големия лимитроф“ на Русия и субективните възприятия за това в България.

8. Заключение

По моя преценка, представеният дисертационен труд като цяло има теоретичен и практико-приложен характер и удовлетворява основните изисквания на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане. Отчитайки казаното дотук, давам положително становище за присъждането на Галин Неделчев Дурев на образователната и научна степен “доктор” по научна специалност 05.11.02 Политология.

20.04.2018

София

Подпис:

доц. д-р Пламен Ралчев